

מסורת הש"ס

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

נח.

עין משפט
נר מצוה

עב א מ"י פ"ב מהל'
מחלוקת
הלכה א פסג לאין קמח
טושי"ע י"ד פ"י קמח פסוף
י"ג:
עב ב מ"י שם הלכה טו
טושי"ע שם פסוף י"ז:
עב ד מ"י שם הלכה ה
טושי"ע שם פ"י י"ז:

איקלע רב הונא בריה דר"ג למוחא. פירוש האי עובדא הוה
במר דהחזירו אביי ע"י תשובות שהשיב לו ולהכי קאמר
כי אמרי (ו) לבר מדמי דההוא חמרא ויהיו לבתר דלהדריה אבי
אלל הוא המיר הכל ומחמת כיסופא הוא דקאמר הכי וכן ודאי לריך
לפרש לפי גירסא זו דאי סלקא דעתך

איקלע רב הונא בריה דר"ג למוחא א"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק טרוק גלי
דלא (ו) ניתו אינשי דניטריד על לגביה א"ל
כי האי גוונא מאי א"ל אסור אפילו בהנאה
והא מר הוא דאמר שישכך אין עושה יין
נכך אימר דאמרי אנא לבר מדמיא דההוא
חמרא דמי דההוא חמרא מי אמרי אמר
רבא כי אתאי לפומבדיתא אקפן נחמני
שמענתא ומתניתא דאסיר שמענתא דההוא
עובדא דהוה בנהרדעא ואסר שמואל
בטבריא ואסר רבי יוחנן ואמרי ליה לפי
שאין בני תורה ואמר לי טבריא ונהרדעא
אינן בני תורה דמוחא בני תורה מתניתא
דאגרידמיס עובד כוכבים שקדח במינקת
והעלה או שטעם מן הכוס והחזירו לחבית
זה היה מעשה ואסרוהו מאי לאו בהנאה
לא בשתייה אי הכי ליתני ימכר כדקתני
סיפא אחרם עובד כוכבים שהושיט ידו
לחבית וכסבור של שמן היא ונמצאת של
יין זה היה מעשה ואמרו ימכר תיובתא
דרבא תיובתא רבי יוחנן בן ארזא ור' יוסי בן
גוראי הו' יתבו וקא שתו חמרא אתא ההוא
גברא אמרו ליה תא אשקינן לבתר דרמא
לכסא אינלאי מילתא דעובד כוכבים הוא
חד אסר אפי' בהנאה וחד שרי אפי' בשתייה
אמר רבי יהושע בן לוי מאן דאסר שפיר
אסר ומאן דשרי שפיר שרי מאן דאסר
מימר

גברא ולטרדן ועוד מי כסופא ליה מילתא לומר שעימי גברא
וחזר אתי בו הכי בכמה מקומות (ו) מלינו שהיה אומר דברים
לפניכם טעות הן בידי ועוד מה שפירש אגרידמיס דמיירי כשהחזירו
עובד כוכבים דאי כשהחזירו ישראל לימא ליה אנא דלמרי כרשב"ג
ומאי הוה משי ליה הא רשב"ג לא שרי דמי יין נסך שבו ואיהו
שרא הכל ועוד מאי הוה מותבי ליה מההיא דאגרידמיס ליסני ליה
שאי הכס דהחזירו עובד כוכבים ואילו רבא שרא כשהחזירו ישראל
ועוד דמשמע מתוך פירושו (ו) שהחזירו עובד כוכבים ואלאק מיעט
החזיר דהשיבא ליה כמגע ובחוספתא חילא מפני שטיפת יין אסורה
ואוסרת בכל שהוא אלמא משמע שהאסור כל מחמת הטובה
המשוככת ואפילו החזירו ישראל נמי אסור לכך פירש ר"י שריה רבא לנזוני לעובדי כוכבים אפי' לין המשוכך משום דשכשון גרוע
הוא שלא נחכוין לשכשן אלא לשאלא אס יס שם יין ויכין שנעבר נחטול שם לגמרי והא דאסר רשב"ג בפרק נחרא (לקמן ע"ד)
לכל הפחות דמי היין היינו דוקא בסתם יינם דחמיר טפי ואינו נחטול כהערוצתו אבל כאן זה המשוכך אין בו כוונה ניסוך ואפילו
עליה רב הונא בר חיננא ורב הונא בר ר"ג ואסרי דמדמו ליה להאי יין נסך המשוכך פלוגתא (ו) דרשב"ג ורבנן (ו) דאגרידמיס
דליתותב רבא מיהו ר"ג בספריס ישיט ר"ג ואיקלע ר"ג למוחא והוא רבו של רבא והלך רבא אללו לשאלא ממנו וא"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק גלי אחר שאכנס לפני ר"ג דלא לימו אינשי וליטרדן פירוש כשאשאל ממנו הלכה זו על לגביה פירוש
נכנס רבא לפני ר"ג א"ל כי האי גוונא פירוש שאירע מעשה ליד מאי א"ל אסור כהנאה פירוש על יין המשוכך השיב לו ואליבא דרבא
הכל א"ל והא מר הוא דלמר וי שכשון עושה יין נסך פי' כשאירע מעשה כה ליד הייט אומר שאין שכשון עושה יין נסך ליתא
כהנאה ועל (ו) מעשים שאמרת כן הוריתי א"ל כי אמרי אנא לבר מדמי היין המשוכך דמי דההוא חמרא מי אמרי כי אתאי לפומבדיתא
כו' ואסר שמואל טבנריא ואסר ר' יוחנן פירוש מעשה כה נא לפניהם ואסרו היין המשוכך אבל ודאי השאר לא אסרו דאפילו בסתם
יינם פסקין לקמן כרשב"ג דלמר ימכר חוץ מדמי יין נסך שבו ואיתותב רבא מההיא דאגרידמיס מאי לאו כהנאה כו' דנאסר
כל היין מטעם תערוצת דקמי בתוספתא (פרק ה) אגרידמיס עובד כוכבים שטעם מן הכוס והחזירו לחבית קדח במינקת ונפלה ממנה טיפה
כל שהוא אסור שטיפת יין אסור ואוסרת בכל שהוא והיינו כרבנן דאסרי כל התערובות ומדרגנן נשמע לרשב"ג דאסר מיהא דמי
דההוא חמרא וקשיא לרבא שהתיר אף דמי (ו) חמרא כדפריש' ש'קדח' במינקת. פי' רש"י שנקב מגופת החבית (ו) והעלה היין
דרך המינקת והוא קנה חלול שמוץ ומעלה בו היין עד פיו וקשיא דלמה לי העלה אפי' בלא העלה נמי לימכר כהנאה כיון שנגע דלא
דמי האי כלל (ו) למדוד בקנה דהתם לא נחכוין לשכשון כלל אבל הכא שנחכוין לשתייה ליתמר כהנאה ועוד היכי סלקא דעמיה דרבא
לאוקומה בשתייה א"ל ל"ל העלה אפי' בלא העלה נמי יאסר בשתייה אס לכל הפחות דמהו למדוד בקנה דמתי' ודוחק הוא להעמיד
(ו) הצריחא כרש"י שאין הלכה כמותו וגרסא פי' רש"י כשם רש"י שמינקת הוא קנה חלול שמינקת דעת הצנזר בפה החבית ורשאה חוץ
לחבית וכשהיין תוסס ועולה דרך הגקז אינו נוטל לקרקע ולאחר שגמר תסיסו אין נוטלין אותו אלא משוין אותו לחבית וסוממין פי'
החבית ופי' המינקת וכשרואה לפתוח קודמין במינקת ומולץ ומעלה היין מיהו אס נשפך נוטה להעמיד פירוש רש"י נאמר שכן דרך כשקדח
שלא נגע הקנה ביין אלא כשרואה להעלות היין מלמד החבית עד שיגיע היין במינקת ולכן לריך העלה:

אלא

(א) ויחסיפ' פ"ח ה"ג
(ב) ויחסיפ' שם תמני'
(ג) ויחסיפ' שם
פירוש ט"ז (ד) ויחסיפ' ט"ז
(ה) נחת ט"ז וס' נחמן
(ו) דרשב"ג ורבנן ולמתי'
האגרידמיס כ"ז מרריה

הגהות הב"ח

(א) גמ' טרוק גלי דלא
לימו אינשי וליטרדן על
לגביה (ב) רש"י ר"ה על
וסי' שישכשך עובד
כוכבים (ג) חוס' דיה
איקלע וסי' כי אמרי אנא
לבר: (ד) באר' דקיימא
לן הלכתא: (ה) באר'
דמשמע מתוך פי'
כשהחזירו עובד כוכבים
נאסר מטעם: (ו) באר'
ורבנן
דליתותב רבא מיהו ור"ג
כפריס ישיט איקלע
פל' ויתבי ור"ג נחמן:
(ז) באר' ועל ידי מעשים
שאמרת וסי' כסתם יינם
פסקין לקמן וסי' כדקתני
בתוספתא: (ח) באר' אף
דמי דההוא חמרא
כדפריש' (ט) ר"ה
שקדח וסי' מגופת החבית
במינקת
(י) והעלה:
ר"ג לשל' דף ט'
(כ) באר' כהנאה כר"ש
ר"ב לקמן דף ט'

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones